

Предлог

На основу члана 13. Одлуке о јавним признањима општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 9/2014 и 9/2019) и члана 40. тачка 66. Статута Скупштине општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“ бр. 2/2020 - пречишћен текст) Скупштина општине Кањижа, на седници одржаној _____ 2022. године, донела је

О Д Л У К У

о додели јавних признања општине Кањижа за 2022. годину

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се добитници јавних признања општине Кањижа за 2022. годину.

Члан 2.

ПЛАКЕТА „ПРО УРБЕ“ додељује се:

- **Др Марији Буш**, лекару опште медицине из Кањиже.

Члан 3.

ПОВЕЉА ЗАХВАЛНОСТИ додељује се:

- **Др Горану Лазићу**, лекару, специјалисти пулмологије из Кањиже,
- **Марији Рафаи**, предузетници у пензији из Кањиже,
- **Жужани Тилинко**, стоструком даваоцу крви из Хоргоша,
- **Јаношу Селу**, организатору културних делатности у пензији из Мартоноша и
- **Петеру Гордошу**, добровољном ватрогасцу из Трешњевца.

Члан 4.

ПЛАКЕТА „ЈУВЕНТУС-ПРО УРБЕ“ са новчаном наградом додељује се:

- **Нори Шош**, организатору културних делатности из Хоргоша.

Члан 5.

Јавна признања уручују се добитницима на свечаности поводом Дана општине Кањижа.

Члан 6.

Ову одлуку објавити у „Службеном листу општине Кањижа“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Општина Кањижа
Скупштина општине Кањижа
Број:
Дана:
Кањижа

Председник Скупштине општине
Роберт Лацко

Образложење

Предлагач: Комисија за доделу јавних признања

Правни основ: Статут општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“ бр. 2/2020 - пречишћен текст), Одлука о јавним признањима општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 9/2014 и 9/2019)

Разлози: Одредбама Статута општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“ бр. 2/2020 - пречишћен текст) утврђено је да општина установљава награде и друга јавна признања организацијама и грађанима за значајна остварења у производњи, науци, уметности и другим друштвеним областима, да се за нарочито залагање и изузетне успехе у областима привреде, образовања, здравства, социјалне заштите, културе, физичке културе, и у другим областима друштвеног живота од интереса за развој општине, појединцима, групама грађана, предузећима

и другим организацијама додељује се награда „ПРО УРБЕ“, односно да награду додељује Скупштина општине.

Одлуком о јавним признањима општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“ бр. 9/2014 и 9/2019) утврђени су врста и изглед јавних признања, услови и поступак њиховог додељивања, као и права која носиоцима ових признања припадају.

Комисија за јавна признања одржала је седницу 5. августа 2021. године и предложила да се – **ПЛАКЕТА „ПРО УРБЕ“** додели

1. Др Марији Буш из Кањиже, лекару опште медицине

Др Марија Буш је рођена у Суботици дана 13. априла 1958. године. Основну школу је завршила у Кањижи, гимназију у Сенти, а на Медицинском факултету у Новом Саду је дипломирала 1983. године.

Након дипломирања је до свог пензионисања радила као лекар опште праксе у Дому здравља у Кањижи, где је свој посао обављала стручно, достојно својој професији и с великом посвећеношћу. Већ од првог дана је била прецизна, одлучна и пажљива лекарка.

Након више година постала је начелник лекарске службе Дома здравља у Кањижи. Ова одлука је била широко прихваћена јер Марија се никада није извучила из посла, и поред њеног новог положаја је сразмерно учествовала у дежурству, није се штедела да ради ноћу, недељом или данима празника. Лекарске задатке је обављала и у селима општине, и увек су сви могли рачунати на њу кад се јавила потреба да замени своје колеге. Приликом састављања распореда рада је увек била праведна, али је била непопустљива када су у питању била очекивања од извршења задатака. Овакав њен став се поново доказао када је на снагу ступио пропис о капитацији који се односи породичне лекаре и који ставља посебан акценат на превентивне прегледе: др Марија Буш је неуморно радила на испуњавању нових очекивања, не штедећи времена и енергију учествовала је у припреми и информисању својих колега, указала је на недостатке и помагала је да се они отклоне. Њен узоран рад и до дан данас изазива поштовање међу особљем Дома здравља, као и међу пацијентима.

У 2016. години увођење и коришћење ИЗИС програма је поставило нове изазове здравственом систему у Србији. И тада се Марија међу првима упознала са детаљима програма и помагала колегама да савладају коришћење истог, али је такође била стрпљива са пацијентима и трудила се да их убеди да нови систем служи и њиховим интересима.

Поред својих породичних и лекарских обавеза 8 година је била заменица директора Дома здравља, а такође је пружала помоћ председнику Сенћанске подружнице Друштва лекара Војводине.

Током скоро четири деценије рада, захваљујући својој неуморности, прецизности и захтевности, дала је добар пример и лекарским приправницима који су одрастали уз њу.

Њено поштовање и посвећеност пацијентима које је показала током свог раду чини је достојним да буде награђена Плакетом „Про Урбе“.

– **ПОВЕЉА ЗАХВАЛНОСТИ** додели:

1. Др Горану Лазићу из Кањиже, лекару, специјалисти пулмологије

Др Горан Лазић је рођен у Сенти дана 23. априла 1964. године. Основну школу је завршио у Кањижи, средњу школу је похађао у Медицинској средњој школи у Сенти. Активно се бавио спортом и био је члан фудбалског клуба Потисје у Кањижи од пионирског узраста до првог тима. Након дипломирања на Медицинском факултету 1998. године завршио је лекарску специјализацију, постао је специјалиста пулмологије. Запослио се у Сенћанској општој болници као специјалиста пулмологије. Две године је био једини специјалиста на ковид одељењу болнице у Сенти.

Протекле две године обележила је пандемија која је запетљала и значајно отежала наш свакодневни живот. У овом тешком периоду препознали смо др Горана Лазића као лекара који је, суочавајући се са опасностима, несебично помагао пацијентима Кањиже чак и у време када за њих други нису имали времена, снаге ни довољно пажње.

За становнике Кањиже овај специјалиста, који се све време достојанствено бавио својом професијом, постао је узор у тешким временима, јер су на њега могли да рачунају у сваком тренутку под било којим околностима, учинио је оно за шта је положио заклетву. Многи људи којима је помогао да се опораве су се уверили у његов висок ниво знања, као и у његову хуманост и емпатију. Његови изузетни напори у тешком периоду чине др Горана Лазића заслужним за добијање јавног признања општине.

2. Марији Рафаи из Кањиже, предузетници у пензији

Рођена је у Кањижи 1958. године у породици која се одувек бавила занатом. Њен отац је био Ласло Ердег, столар, а њена мајка Ибоља Месарош, кројачица. Њене бабе и деде са обе стране су радили као обућари. Наставу је похађала у Кањижи, у Сенти, у Сегедину, у Кечекемету и у Секешфехервару. Увек је била локал-патриота, где год да је ишла, увек јој је срце вукло кући у Кањижу.

Основу за покретање њене радње служила је мисао да цвеће прати цео живот човека, од рођења до смрти, а то значи да је део свакодневице. Марија је своје знање пренела многим генерацијама, у сарадњи са средњом школом у Кањижи годинама је обављала практичну наставу ученицима. Она је била прва која је отворила цвећару у главној улици Кањиже. Годинама је активно учествовала на усавршавањима, а њен професионални углед сеже и ван општине.

Њен друштвени рад је такође изванредан. Од 1989. године је активна чланица и секретар Удружења предузетника, а затим и први женски председник исте. Радам удружења руководила је 12 година. Заслужна је за успешну сарадњу са побратимским градовима – на пољу занатства је изградила ближу сарадњу са Запрешићем, Кишкунхалашом, Кишкунфелеђхазом и Морахаломом. Захваљујући заједничком ИПА пројекту са Морахаломом стекли су се услови за издавање спомен књиге: након 13 година организационог рада је издата монографија о занатству од аутора Роже Рожа под насловом „Историја нашег занатства” који је достојан спомен занатлијама града.

Њено име се везује за идеју и за реализацију обнове дома занатлија. Тридесет година је представљала/заступала нашу општину у Привредној комори. Осам година је била активна чланица месне заједнице Кањижа, а у једном мандату је учествовала и у раду Скупштине општине. У протеклим деценијама била је покровитељ и идејни творац многих манифестација. Своју најуспешнију манифестацију је организовала у сарадњи са Националним удружењем предузетника и послодаваца, иста се реализовала ове године под називом „Сусрет мађарских предузетника из Карпатског басена – Војводина се уједињује” у оквиру које је скоро 150 учесника посетило ову тродневну манифестацију. Марија је поборник женских предузетника: расписала је више конкурса како би помогла сеоским женама и домаћицама.

Она је познати покровитељ културних манифестација, редовно је својим цветним композицијама улепшавала манифестације Камерног хора „Кантилена”, Међународног клуба „Сороптимист”, Основне музичке школе као и Општинског удружења педагога.

3. Жужани Тилинко из Хоргоша, стоструком даваоцу крви

Жужана Тилинко (р. Давид) је рођена и школу похађала у Кањижи. Мајка је троје детета и срећна баба 7 унука.

Жужана, као жена, може да се похвали подвигом који је само она успела да оствари у Општини Кањижа. По узору на мајку, први пут је као пунолетна особа дала крв 10. децембра 1978. године у Кањижи. Од тада, када јој то здравље дозвољава, она то ради до дан данас тихо и скромно. Добровољно давање крви у нашој општини евидентирамо већ 67 година, од чега је за 43 године Жужана дала крв по 100. пут (након првог давања крви скоро истог календарског дана). Тиме је она постала прва жена из Општине Кањижа која је током свог живота дала крв сто пута и тиме допринела опоравку бар исто толико тешких болесника. Да би Жужана за тако кратко време могла дати крв 100 пута, морала је стално и свесно да брине и о сопственом здрављу не само због себе, већ да би и могла да помогне другима. Свесно је планирала свој посао, задатке, односно породични живот да би могла да се појави на планираним акцијама давања крви. Жужана је од своје породице наследила осећај важности давања крви и пружању помоћи људима у невољи. Не само да је давањем крви допринела помоћи људима у невољи, већ и показивањем доброг примера својој деци, који су такође постали даваоци крви.

Њена несебичност и посвећеност представља пример за све наше суграђане!

4. Јаношу Селу из Мартоноша, организатору културних делатности у пензији

Јанош Сел је рођен у Мартоношу дана 25. априла 1956. године. Он је био прворођено дете у породици.

Основну школу је завршио у свом родном месту. Од 1971. до 1974. године је био ученик средње школе у Сенти, а након тога Пољопривредне стручне школе у Кањижи. Овде је стекао диплому РТВ механичара. У својој струци је радио веома кратко. Савладао је и занимање електричара и металостругара. Од 1977. до 1981. године је радио као пројекциониста у тадашњем Образовном и културном центру.

Већ од свог детињства је био у вези са неговањем традиција. Одрастао је у породици у којој су се поштовали обичаји. Културним животом се бави од свог школског узраста. Он је био задужен за техничко одржавање у културном друштву у Мартоношу, био је стручњак за постављање светлосних и звучних ефеката.

2015. године је постао председник Културног друштва „Братство” у Мартоношу. Процветао је културни живот у селу не штедећи своје слободно време и снагу. Није му стало само до културног живота, већ и до саме зграде. У 2022. години зграда је реновирана споља и изнутра, реновирана је и њена библиотека и тоалет.

Под вођством Јаноша Села друштво је успешно учествовало на разним домаћим и иностраним конкурсима. Захваљујући томе, групе које је он формирао могле су из године у годину да буду учесници значајних културних догађаја војвођанских Мађара. Његово име се везује и за успешне сеоске дане, од којих је овогодишњи имао још већи значај из разлога што је Културно друштво „Братство” у Мартоношу обележавао 100 годину од свог оснивања.

Јанош је такође организовао летње кампове и занатске радионице за децу током летњих и зимских распуста. У 2021. години био је и учесник програма под називом „Секција, руку под руку са нашим знањем”.

Увек је бринуо о нези традиција. Његов циљ је био и остао да опстану народни обичаји и да се очувају културне вредности. Сматра да будућност на чврстим темељима можемо имати само ако знамо одакле долазимо и ако упознамо нашу децу са својим коренима.

5. Петеру Гордошу из Трешњеваца, добровољном ватрогасцу

Петер Гордош је основну и трогодишњу средњу школу завршио у родном граду, у Кањижи, а четврти степен је завршио у Зрењанину.

Четрдесет година стажа је провео у фабрикама Драпшин и Метал у Кањижи, радио је на железници и у НИС-у, а 2009. године отишао је у пензију.

Спасилачка служба је била део његовог живота од детињства:

Већ у тинејџерским годинама се укључио у рад ватрогасног друштва. Између 1959. и 1972. године био је члан Добровољног ватрогасног друштва у Кањижи, затим је водио омладински тим као командант тима, чији највећи успех је био усвајање златне медаље на Међународном такмичењу ватрогасаца.

Од 1972. до 1976. године учествовао је у раду Добровољног ватрогасног друштва у Тотовом Селу. Тада је стекао и диплому подофицира ватрогасне службе. 1976. године се са својом породицом преселио у Трешњевац. И овде се учланио у Добровољно ватрогасно друштво, где је прво постао његов благајник, а затим је завршио курс за ватрогасне официре и стекао сертификат. Након тога је 32 године вршио дужност команданта удружења, а потом је 9 година био председник удружења. Већ 41 годину је члан скупштине и председништва Општинског ватрогасног савеза Кањижа.

Био је идејни творац и један од главних организатора низа манифестација у којима су учествовали ватрогасци из Трешњеваца, Мартоноша и Тотовог Села, и који се састојао од низа вежби заштите од пожара и гашења пожара.

Током 50 година рада, на отприлике 1000-1200 младих људи је пренео своја знања и искуства из области заштите од пожара и гашења пожара.

Тренутно је потпредседник Добровољног ватрогасног друштва у Трешњевцу.

Током свог живота бавио се и другим друштвеним делатностима: Крв је дао 105 пута као добровољни давалац крви. Активно учествује у реализацији манифестација Културног друштва

„Петефи Шандор”, а већ 38 година је члан цитрарског оркестра и хора. Годинама је био члан председништва Месне заједнице, од тога је био 7 година Председник Савета. Тренутно је председник организације пензионера.

Петер је особа који не ради да би добио признање. Његов циљ је да чини добро за људе и село и самим тим је узор наше заједнице.

– ПЛАКЕТА „ЈУВЕНТУС-ПРО УРБЕ“ додели:

1. Нори Шош из Хоргоша, организатору културних делатности

Нора Шош је рођена у Сенти дана 25. новембра 1994. године. Основу школу је похађала у Основној школи „10. октобар” у Хоргошу, а након тога диплому је стекла на смеру техничара хортикултуре у Пољопривредном-техничком средњошколском центру у Кањижи, где је 2013. године изабрана за ученика генерације. Након тога се уписала на смер васпитач на Учитељском факултету на мађарском наставном језику у Суботици, и стекла је звање мастер васпитач. У 2017. години је од стране Савета за подршку талената Војводине награђена наградом „Изузетан талент”. Током својих студија била је члан и организатор Студентске самоуправе, она је била организатор бруцошијади, дечијих дана, спортских дана и студентских недеља. Између 2016. и 2020. године била је волонтер Мађарског културног центра „Непкер”, аниматор Играонице, васпитач деце на сесијама „Чаробни кутак” и организатор Играонице за бебе.

По завршетку студија бавила се организаторским и комуникационим пословима и пословима размене студената на Учитељском факултету на мађарском наставном језику. Оснивачки члан Центра за развој каријере и један од организатора првог ЕДУ-ЕКСПО-а.

У септембру 2018. године, у потрази за новим изазовима, отпутовала је у Деву као стипендиста програма „Петефи Шандор” Државног секретаријата за националну политику где је радила у Фондацији „Сент Ференц”. Током деветомесечног програма првенствено је служила заједници фондације као организатор и васпитач деце.

Већ две године као запослена у Образовно-културној установи „Снеса” у Кањижи води и организује свакодневни и културни живот Хоргоша. Чланице је Културног одбора Месне заједнице Хоргош и председништва Мађарског културног друштва „Барток Бела”, а председница је Удружења грађана „Јувениор”.

Као организатор културних делатности сматра да је њена дужност да упозна људе са вредностима Хоргоша и могућностима које пружа њихово родно село. Њен рад карактерише тачност, темељност и прецизност. Поносна је на чињеницу да је свој просперитет нашла у свом родном крају. Она је права локал-патриота која свим срцем ради на томе да културни живот насеља и даље цвета, те служи као добар пример не само свом родном селу, већ и целој општини.

Ознака извршиоца и рок за извршење: Скупштина општине Кањижа – 17. седница

Извор средстава потребних за реализацију: Средства су предвиђена Одлуком о буџету општине Кањижа за 2022. годину.